

Beantwoordt deze methode aan de verwachtingen, dan zal het mogelijk zijn in betrekkelijk korte tijd een groot aantal stammetjes te kweken, waarvan men mag verwachten, dat zij met goede eigenschappen zijn toegerust.

Wil men derhalve bij het in het leven roepen van eikenculturen de zekerheid hebben in de toekomst over goede nakomelingschap te beschikken, zo zal het aanbeveling verdienen in de eerste plaats goed zaad te gebruiken en voorts een 100-tal per ha door enting verkregen halfheesters tussen de zaailingen te planten.

Uit de optredende plantengezelschappen alsmede de toenemende kruimelstructuur blijkt duidelijk, dat in de achter ons liggende 30 jaren de bodem belangrijk is verbeterd. Op meerdere plaatsen in het Liesbos zou natuurlijke verjonging zeer wel mogelijk zijn. Hierdoor zullen op de lange duur de herbebossingskosten belangrijk worden verminderd.

Terwijl Jhr W. H. de Beaufort na het bezoek van Dr Erdmann aan het Liesbos in 1923 eens schreef: „Terwijl aanvankelijk Van Schermbeek's proeven tot bezaaïing faalden, doordat breedwerpig gezaaid werd..... heeft het er thans „alle schijn“ van, dat men het ideaal van Van Schermbeek om van het Liesbos een zichzelf verjongend woud te maken, daarmee een schrede verder is gekomen“.

Wij leven nu 26 jaar later en gelet op de vooruitgang van bodem en opstand, zo ben ik er vast van overtuigd, indien men maar voort gaat op de thans gevolgde weg, binnen afzienbare tijd het ideaal van Van Schermbeek, de natuurlijke verjonging, zal zijn bereikt.

PLANTGATEN MAKEN MET DE GRONDBOORMACHINE

door

Ir F. W. BURGER.

In het afgelopen voorjaar stonden wij bij de afdeling Zaden en Plantsoenen van het Staatsbosbeheer voor de moeilijkheid, bij gebrek aan voldoende geschoolde werkkrachten, in korte tijd een grote partij heesters te moeten opplanten. Een terrein van ongeveer $\frac{1}{2}$ ha voor het opzetten van een 5.000-tal heesters lag gelukkig — 30 cm diep geploegd en daarna gesleept — bewerkt en wel gereed. De benodigde plantgaten konden echter om genoemde reden niet tijdig genoeg worden klaar gemaakt. Het geval schreeuwde om zo te zeggen om mechanisatie.

Reeds sedert maanden werd de Ford Dearborn Tractor met grondboor van 25 cm doorsnede, in combinatie met de hydraulische hefinrichting, die op deze tractor is gemonteerd, in ons land gedemonstreerd. Het bezwaar van deze grondboor was echter voor ons doel de te geringe doorsnede van de boor. Het was ons op dit critieke ogenblik echter bekend, dat van deze grondboor inmiddels een paar waren geïmporteerd van een doorsnede van 45 cm, en gelukkig vonden we een der vertegenwoordigers, de heer Van der Kolk te Wageningen *) bereid zijn

*) dealer voor Zuid-Gelderland.

medewerking voor het uit te voeren werk te verlenen en hiervoor in loondienst te treden met een eigen chauffeur. Dank zij deze bereidwilligheid is het plan uitstekend geslaagd en werd het voorgenomen werk tijdig voltooid.

De grondboor bleek in staat te zijn maximaal per uur 225 plantgaten te boren van 40 cm diepte, een capaciteit, belangrijk groter dan aanvankelijk was geraamd. Door vooraf met een kruiwagenwiel een meterkwadraatnet van ingedrukte groeven op het veld aan te brengen, kon vlot worden doorgewerkt en met enig verlet voor behandeling en verzorging van de motor, bleek het mogelijk 1200—1500 plantgaten per

De ford dearborn tractor met grondboor aan het werk.

Foto Joh. Kraayenbrink

werkdag van 8 uren te maken. De wand van het ronde gat blijft zuiver recht staan en wordt toch geenszins vast aangedrukt. De boor verkruijmt de grond prachtig en legt deze laatste vlak om het gat neer, zodat bij het planten het sluiten van het plantgat in minimale tijd kan geschieden. Het is voorts als een groot voordeel te beschouwen, dat de juist opgewerkte grond terstond mooi verkruijmd weer vers in het plantgat terugkomt, waardoor de aanslag practisch niet zal behoeven te missen. Een goed beeld van het werk wordt verkregen bij beschouwing van de beide bijgevoegde afbeeldingen.

Tijdens het gaten boren, waarvoor dus alleen de tractorchauffeur zorg droeg, waren 2 mensen aan het planten en deze bleken in staat het boorwerk bij te houden. Voorts/ droeg één man de bomen aan, nadat deze per vrachtwagen met chauffeur verspreid langs het veld waren aangevoerd en afgeladen. Hiernaast moeten we stellen, dat bij het planten met de schop, met inbegrip van het maken der plantgaten, met 3 man 200 stuks per dag kunnen worden gezet.

De voordelen van de grondboormachine zijn dus, behalve, dat de grond mooier verkruijmd wordt vóór het planten, dat de vochtige grond dadelijk terug wordt gebracht en zich veel beter tussen de wortels voegt dan met de schop bewerkte grond, ook de veel grotere snelheid, waarmede

kan worden gewerkt. En dit laatste voordeel woog in ons geval het zwaarst.

Naast het uitgevoerde werk in kwekerij-verband, werd ook nog beproefd het maken van plantgaten voor aanleg van weg- en dijkbeplantingen. Het kan niet anders worden gezegd, dan dat ook voor dit doel de machine uitstekende resultaten gaf. De gaten, geboord door een vaste wilde grassen- of kweezode, werden zeker zo goed gemaakt. Nadere gegevens werden echter voor dit werk nog niet verkregen.

Wat nu het kostenverschil betreft zou het navolgende moeten gelden. De kosten van de machine zijn te stellen op f 6,— per werkuur, met in-

Planten in plantgaten gemaakt met de grondboormachine.

Foto Joh. Kraayenbrink

begrip van de chauffeur. De overige arbeid is te stellen op 3 man à f 1,— per werkuur. Totaal dus f 9,— per werkuur. Per 8-urige werkdag is dat f 72,— of per boom rond f 0,05 à f 0,06. De kosten van planten met de schop bedragen per werkuur f 3,—. Per 8-urige werkdag is dat f 24,— of per boom rond f 0,12. Voor- en nawerk kunnen bij beide werkmetho- den ongeveer gelijk worden gesteld.

Beschouwen wij nu bijvoorbeeld een object van 5.000 heesters, dan is het tijdsverschil ongeveer 20 dagen (4 dagen tegenover 25 dagen). In ons geval was uitvoering met de hand niet tijdig gereed geweest, aangezien, zoals gezegd werd, een te klein aantal geroutineerde arbeiders beschikbaar was. De grondboormachine is hierbij dan ook een ware uitkomst gebleken.